

## חק לישראל – פרשת כי תצא יום א'

### תורה – דברים פרק כא'

(י) כי תצא למלחמה על איביך ונתנו יהוה אלהיך בידך ושביית שביו: (י) כי תצא למלחמה על איביך ונתנו יהוה אלהיך בידך ושביית שביו: (י) ארי תפוק לאגחא קרבא על בעלי דבבך ומסרננו יי אלהיך בידך ותשבי שביהוון:

(יא) וראית בשביה אשת יפת תאר וחשקת בה ולקחת לך לאשה: (יא) וראית בשביה אשת יפת תאר וחשקת בה ולקחת לך לאשה: (יא) ותחזי בשביה אתתא שפירת חזו ותתדעי בה ותסבה לך לאנתו:

(יב) והבאתה אל תוך ביתך וגלחתה את ראשה ועשתה את עפרניה: (יב) והבאתה אל תוך ביתך וגלחתה את ראשה ועשתה את עפרניה: (יב) ותעלמה לגו ביתך ותגלח ית רישה ותדבי ית טופרנהא:

(יג) והסירה את שמלת שביה מעליה וישבה בביתך ובכתה את אביה ואת אמה ירח ימים ואחר כן תבוא אליה ובעלתה והיתה לך לאשה: (יג) והסירה את שמלת שביה מעליה וישבה בביתך ובכתה את אביה ואת אמה ירח ימים ואחר כן תבוא אליה ובעלתה והיתה לך לאשה: (יג) ותעדי ית פסות שביה מנה ומיתב בביתך ותבפי ית אבוהא וית אמה ירח יומיו ובתר כן תעול לותה ותבעלמה ותהי לך לאנתו:

(יד) והיה אם לא חפצת בה ושלחתה לנפשה ומכר לא תמכרנה בכסף לא תתעמר בה תחת אשר עניתה: (יד) והיה אם לא חפצת בה ושלחתה לנפשה ומכר לא תמכרנה בכסף לא תתעמר בה תחת אשר עניתה: (יד) ויהי אם לא תתדעי בה ותפטרנה לנפשה וזבנא לא תזבננה בכסף לא תתגר בה חלף די עניתה:

(טו) כי תהיון לאיש שתי נשים האחת אהובה והאחת שנואה וילדו לו בנים האהובה והשנואה והיה הבן הבכור לשניאה: (טו) כי תהיון לאיש שתי נשים האחת אהובה והאחת שנואה וילדו לו בנים האהובה והשנואה והיה הבן הבכור לשניאה: (טו) ארי תהיון לגבר תרתיו נשיו חדא ותמתא וחדא שניאתא וילידו לה בניו ותמתא ושניאתא ויהי בקרא בוקרא לשניאתא:

### רש"י

(יז) ועשתה את אפרניה – תגלחם כדו שתנוול:

(יג) והסירה את שמלת שביה – לפי שהם נאים שעובדי כוכבים צנוחיהם מתקטנות במלחמה צציל להזנות אחרים עמהם: וישבה בביתך – צצית שמתמש צו נכנס ונתקל בה יולא ונתקל בה רואה בצכייתה רואה צנוונה כדו שתתגנה עליו: ובכתה את אביה – כל כך למה כדו שתהא צת ישראל שמחה וזו עצבה צת ישראל מתקטנת וזו מתנוולת:

(יד) והיה אם לא חפצת בה – הכתוב מצדק שסופך לשנאותה: לא תתעמר בה – לא

(יז) כי תצא למלחמה – צמלחמת הרשות הכתוב מדבר צמלחמת ארץ ישראל אין לומר וצצית שציו שהרי כצו נאמר צצצעה אומות לא תחיה כל נשמה: וצצית שציו – לרבות כנענים צצחוכה ואע"פ שהן מזו' אומות:

(יא) ולקחת לך לאשה – לא דברה תורה אלא כנגד יצר הרע שאם אין הקצ"ה מתירה ישאנה צאיסור אצל אם נשאה סופו להיות שונאה שנאמר אחריו כי תהיון לאיש וגו' וסופו להוליד ממנה צן סורר ומורה לכך נסמכו פרשיות הללו: אשת – אפילו אשת איש:

## חק לישראל – פרשת כי תצא יום א'

תשתמש צה בלשון פרסי קורין לעצדות ולמדתי כן:  
ושימוש עימראה מיסודו של רבי משה הדרשן

### נביא – שמואל א' פרק יז' א'-ו'

- (א) וַיֵּאָסְפוּ פְּלִשְׁתִּים אֶת מַחְנֵיהֶם לְמַלְחָמָה וַיֵּאָסְפוּ שָׂכָה אֲשֶׁר לַיהוּדָה וַיַּחֲנוּ בֵּין שׁוֹכָה וּבֵין עֶזְקָה בְּאַפְסֵי דָמִים: (א) וּנְגַשׁוּ פְּלִשְׁתָּי ית משריתיהון לאגחא קרבא ואתכנשו לשוכה די לשבט יהודה ושרו בין שוכה ובין עזקה באפס דמים:
- (ב) וַשָּׂאוּל וְאִישׁ יִשְׂרָאֵל נֶאֱסָפוּ וַיַּחֲנוּ בְּעֶמְקֵי הָאֵלֶּה וַיַּעֲרְכוּ מַלְחָמָה לְקָרְאֵת פְּלִשְׁתִּים: (ב) וּשְׂאוּל וְאִישׁ יִשְׂרָאֵל אַתְּכַנְשׁוּ וּשְׂרוּ בְּמִישַׁר בּוֹטְמָא וּסְדְרוּ קַרְבָּא לְקַדְמוֹת פְּלִשְׁתָּאִי:
- (ג) וּפְלִשְׁתִּים עֹמְדִים אֶל הָהָר מִזֶּה וַיִּשְׂרָאֵל עֹמְדִים אֶל הָהָר מִזֶּה וְהִגְיָא בִּינֵיהֶם: (ג) וּפְלִשְׁתָּאִי קִימִין עַל טוֹרָא מִכָּא וַיִּשְׂרָאֵל קִימִין עַל טוֹרָא מִכָּא וְחִילְתָּא בִּינֵיהֶון:
- (ד) וַיֵּצֵא אִישׁ הַבְּנִים מִמַּחֲנֹת פְּלִשְׁתִּים גְּלִית שְׂמוֹ מִגַּת גְּבָהוּ שֵׁשׁ אַמּוֹת וְזָרְתָּ: (ד) וְנִפְקַ גְּבָרָא מִבִּינֵיהֶון מִמְּשֻׁרֵת פְּלִשְׁתָּאִי גְלִית שְׂמִיָּה מִגַּת רוֹמִיָּה שְׂתָא אַמִּין וְזִירְתָּא:
- (ה) וְכוּבַע נְחֹשֶׁת עַל רֵאשׁוֹ וְשָׂרִיוֹן קֶשֶׁקֶשִׁים הוּא לְבוּשׁ וּמִשְׁקַל הַשָּׂרִיוֹן חֲמִשָּׁת אֲלָפִים שֶׁקֶלִים נְחֹשֶׁת: (ה) וְקוֹלֵס דְּנַחֵשׁ עַל רֵישִׁיָּה וְשָׂרִין גְּלִבִּין הוּא לְבִישׁ וּמַתְקוֹן שְׂרִינָא חֲמִשָּׁא אֲלָפִין תְּקִלֵי נַחֵשׁא:
- (ו) וּמִצָּחַת נְחֹשֶׁת עַל רֵגְלָיו וְכִידוֹן נְחֹשֶׁת בֵּין כְּתָפָיו: (ו) וְטַרְקִלִין דְּנַחֵשׁ עַל רֵגְלוֹהִי וּמַסְחָפָא דְּנַחֵשׁא נִפִּיק מִן קוֹלְטָא וּמִטַּל בֵּין כְּתָפוֹהִי:

### רש"י

- (א) באפס דמים – כך שם המקום:  
(ב) איש הבנים – גבור ליאל ממערכותו, לעמוד בין שתי המערכות:  
(ג) ושריון הקששים – כמין הקששות דגים עשויין מצרל, נופלים על גב השריון וס"א נקבי השריון, הקששת לכל נקב:  
(ד) ומלחת נחשת – כמין יד צרל היואל מן הכובע כנגד החוטים, שקורין נש"ל בלע"ז, והיתה מגעת לו עד רגליו. וכידון נחשת – תרגם יונתן: ומסחפא דנחשא נפיק מן קולסא ומטל בין כתפיהו. פירוש: כמין חנית נחשת בולטת מן הכובע, ומשכנת בין כתפיו, להגן על אורו מן החרב:  
(ו) וטרקלין דנחש – וטרקלין דנחש על רגלוהי

### כתובים – תהילים פרק ח' א'-ו'

- (א) לְמִנְצַחַת עַל הַגְּתִית מְזֻמּוֹר לְדָוִד: (א) לְשִׁבְחָא עַל כְּנוֹרָא דְאִיתִי מִגַּת תּוֹשִׁבְחָתָא לְדָוִד:  
(ב) יְהוָה אֲדַגְיֵנוּ מִיָּד אֲדִיר שִׁמְךָ בְּכָל הָאָרֶץ אֲשֶׁר תָּנָה הוֹדֶךָ עַל הַשָּׁמַיִם: (ב) יי אלהא רבונונא כמא תליל שמך ומשבח בכולא ארעא דיהבתא זוך עיל מן שמיא:  
(ג) מִפִּי עוֹלָלִים וַיִּנְקִים יִסְדֹּתָ עוֹ לְמַעַן עוֹרְרִיךָ לְהַשְׁבִּית אוֹיֵב וּמִתְנַקֵּם: (ג) מִפּוֹם עוֹלָמִיא וַיּוֹנְקִיא אֶשְׁתַּתָּא עוֹשְׁנָא מִן בְּגַלְל מַעֲיָקִיד לְבַטְלָא בְּעִיל דְּבַבָּא וּגְזוּמָא:  
(ד) כִּי אֲרָאָה שְׁמִיךָ מַעֲשֶׂה אֶצְבְּעֹתֶיךָ יָרַח וְכוֹכָבִים אֲשֶׁר כּוֹנְנֹתָהּ: (ד) מִטּוֹל דְּאֶחְמִי שִׁמְךָ עוֹבְדֵי אֶצְבְּעֹתֶךָ סִיְהָרָא וְכַכְבִּיא דִּי אֶתְקִינְתָּא:



## חק לישראל – פרשת כי תצא יום א'

(ה) **מִה אָנוּשׁ בִּי תִזְכְּרֵנוּ וּבִן אָדָם בִּי תִפְקְדֵנוּ:** (ה) מה בר נשא מטול תדכר עובדוי ובר נשא מטול תסער עלוי:

(ו) **וְתַחֲסְרֵהוּ מִעֵט מַאֲלָהִים וְכְבוֹד וְהָדָר תִּעֲטְרֵהוּ:** (ו) וחסרתא יתיה קליל ממלאביא ואיקרא ושבחורא תכללניה:

### רש"י

ועוללתי צעפר קרני (אויב טז) וע"ש הלכלוך נקראו כל תינוקות עוללים:  
(ג) למען אורריך – להודיעם כי עמד אנחנו להשבית חרפת אויב ומתנקם האומר לא טובים אתם מהאומי ואני כשאני רואה שמיד וגו' אני תמה בלבי מה אנוש כי תזכרנו:  
(ו) ותחסרהו מעט מאלהים וגו' – מאלהים לשון מלאכים שנתת כח ביהושע להדמים החמה וליצב את הירדן במשה לקרוע מי יס סוף ולעלות למרום ובאליהו להחיות את המת:

(א) הגתית – כלי זמר שצא מגת סס ממיס אומנים לעשותם ורבותינו אמרו על אדום שעתידה לידרך כגת כמו שנאמר פורה דרכתי לבדי (ישעי' סג) אך ענין המזמור אינו מוכיח:  
(ב) מה אדיר שמך – יותר מכדי כח מלת התחטונים לא היו התחטונים כדאי שתשרה שכינתך ביניהם. אשר תנה הודך על השמים – ראוי שתתנהו על השמים ואתה בענותך הגדולה יסדת עוז מפי עוללים ויונקים השרית שכינתך במקדש ותקנת להודות לך עוז מפי הלויים והכהנים שהם בני אדם גדלים בליכלוך, כעוללים ויונקי שדים, עוללים לשון

### משנה – תרומות פרק ו'

(א) **הָאוֹכֵל תְּרוּמָה שׁוּגֵג, מִשְׁלֵם קֶרֶן וְחֵמֶשׁ. אֶחָד הָאוֹכֵל וְאֶחָד הַשׁוֹתֵה וְאֶחָד הַסֶּף אֶחָד תְּרוּמָה טְהוֹרָה וְאֶחָד תְּרוּמָה טְמֵאָה, מִשְׁלֵם חֵמֶשׁ וְחֵמֶשׁ חֵמֶשׁ. אֵינוּ מִשְׁלֵם תְּרוּמָה, אֶלָּא חֲלִין מִתְקַנִּים, וְהֵם נֶעֱשִׂין תְּרוּמָה, וְהַתְּשִׁלוּמִין תְּרוּמָה. אִם רָצָה הַפְּהֵן לְמַחֹל, אֵינוּ מוֹחֵל:**

שהתרומה לכהן, ותשלומי מה שאכל הם חוב עליו, ואינו יכול לפרוע חובו ממקום אחר: אלא חולין מתוקנים – שהפרישו מהן תרומות ומעשרות, דרחמנא אמר (ויקרא כב) ונתן לכהן את הקודש, דבר הראוי להיות קודש. וחומש נמי צריך להיות מחולין מתוקנים דכתיב (שם) ויסף חמישיתו עליו, מלמד שחומשו כמותו – והן נעשין תרומה – אותן חולין מתוקנים: והתשלומין תרומה – שאם חזר ואכל בשוגג אותן חולין שנתלמו, מה שחזר ומשלם תחתייהן גם הם נעשין תרומה: אינו מוחל – לכיון דגזירת הכתוב היא לחייב לשלם דבר הראוי להיות קודש ואינו יכול לפרוע עצמו בדמים, אין הדבר חלוי בצעלים:

**רע"ב** – (א) האוכל תרומה שוגג משלם קרן וחומש – כדכתיב (ויקרא כב) [ואיש] כי יאכל קודש בשגגה ויסף חמישיתו עליו, והחומש הוא רביעיית מה שאכל כגון אם אכל תרומה ששה דינר משלם דינר ורביעיית, שהם בין הכל חמש רביעיות דינר, נמצא הקרן עם חומשי חמשה, וכל חומשים האמורים בתורה כך הם: אחד השותה – יין: ואחד הסך – שמן. דשתיה בכלל אכילה דכתיב (דברים יד) בצקר ובלאן וביין יבשכר וכתיב בתריה ואכלת שם, וסיכה כשתיה דכתיב (תהלים קט) ותבא כמים בקרבך וכשמן בעלמיתיו: וחומש חומשה – שאם אכל תרומה ושלם קרן וחומש, וחזר ואכל תשלומי החומש, מוסיף חומש על אותו חומש: אינו משלם תרומה –

## חק לישראל – פרשת כי תצא יום א'

(ב) בַּת יִשְׂרָאֵל שְׂאֲכָלָה תְּרוּמָה וְאַחַר כֵּן נִשְׂאֵת לִכְהֵן, אִם תְּרוּמָה שְׂלָא זָכָה בָּהּ כִּהֵן אֲכָלָהּ, מִשְׁלָמַת קָרָן וְחֻמֵּשׁ לְעֶצְמָהּ. וְאִם תְּרוּמָה שְׂזָכָה בָּהּ כִּהֵן אֲכָלָהּ, מִשְׁלָמַת קָרָן לְבַעֲלִים, וְחֻמֵּשׁ לְעֶצְמָהּ, מִפְּנֵי שְׂאֲמָרוֹ, הָאוֹכֵל תְּרוּמָה שְׂזָכָה, מִשְׁלָם קָרָן לְבַעֲלִים, וְחֻמֵּשׁ לְכָל מִי שִׂירְצָה:

**דע"ב** – (ב) בת ישראל – שהפרישה תרומה ולא נתנה לכהן ואכלתה שוגג: ואחר כך נשאת לכהן – והרי היא ראויה לאכול בתרומה לאשת כהן אוכלת בתרומה: משלמת קרן וחומש לעצמה – שהרי אם הייתה אותה תרומה שאכלה עכשיו בעין לא הייתה חייבת ליתנה לכהן דהיא נעשית כהנת בנישואיה הלכך עתה נמי התשלומין הן שלה: משלמת קרן לבעלים – כדין גזל חזירו אבל החומש תערב לעצמה:

(ג) הַמֵּאֲכִיל אֶת פּוֹעֲלָיו וְאֶת אוֹרְחָיו תְּרוּמָה, הוּא מִשְׁלָם אֶת הַקָּרָן, וְהֵם מִשְׁלָמִין אֶת הַחֻמֵּשׁ, דְּבָרֵי רַבִּי מֵאִיר. וְחֻכְמִים אוֹמְרִים, הֵם מִשְׁלָמִין קָרָן וְחֻמֵּשׁ, וְהוּא מִשְׁלָם לָהֶם דְּמֵי סְעוּדָתָן:

**דע"ב** – (ג) הוא משלם את הקרן – דמי תרומה כדין גזל שהרי הוא נעשה גזלן עליה: והן משלמין את החומש – עון אכילתן בשוגג שאין משלם חומש אלא אוכל ושותה וסך עצמו, אבל המזיק את התרומה אינו משלם חומש דכתיב (סס) ואיש כי יאכל קודש פרט

(ד) הַגֹּנֵב תְּרוּמָה וְלֹא אֲכָלָהּ, מִשְׁלָם תְּשֻׁלוּמֵי כֹפֶל דְּמֵי תְּרוּמָה. אֲכָלָהּ, מִשְׁלָם שְׁנֵי קָרָנִים וְחֻמֵּשׁ, קָרָן וְחֻמֵּשׁ מִן הַחֲלִי, וְקָרָן דְּמֵי תְּרוּמָה. גֹּנֵב תְּרוּמַת הַקֹּדֶשׁ וְאֲכָלָהּ, מִשְׁלָם שְׁנֵי חֻמֵּשִׁים וְקָרָן, שְׂאִין בְּהֶקְדָּשׁ תְּשֻׁלוּמֵי כֹפֶל:

**דע"ב** – (ד) דמי תרומה – שאין דמיה יקרים כחולין: קרן וחומש מן החולין – והן נעשין תרומה כדין כל אוכל תרומה בשגגה: וקרן דמי תרומה – משום כפל לגנב: תרומת הקדש – שהקדיש הכהן תרומה לבדק הבית:

(ה) אִין מִשְׁלָמִין מִן הַלֶּקֶט וּמִן הַשִּׁבְחָה וּמִן הַפֶּאֶה וּמִן הַהֶפְקֵר, וְלֹא מִמַּעֲשֵׂר רִאשׁוֹן שֶׁנִּטְלָה תְּרוּמָתוֹ, וְלֹא מִמַּעֲשֵׂר שְׁנֵי וְהַקֹּדֶשׁ שֶׁנִּפְדּוּ, שְׂאִין הַקֹּדֶשׁ פּוֹדָה אֶת הַקֹּדֶשׁ, דְּבָרֵי רַבִּי מֵאִיר. וְחֻכְמִים, מִתִּירִין בְּאֵלָיו:

**דע"ב** – (ה) מן הלקט ומן השכחה ומן הפאה – משום לאין זהם זיקת תרומה ומעשרות הלכך לא הוי בכלל דבר הראוי להיות קודש. ולא דמי לחולין מתוקנים להנהו היו ראויין להיות קודש קודם שנתקנו, אבל לקט שכחה ופאה מעולם לא נראו להיות קודש: ומן ההפקר – לאחר שזכה בו: ולא ממעשר ראשון שניטלה תרומתו – ואף על גב דהשתא הוי כחולין המתוקנים, כיון דקודם

שניטלה תרומתו לא חזי השתא נמי לא חזי: שאין הקדש פודה הקדש – ואלו חסודים כהקדש קודם שנפדו ואין אדם יכול לפטור עצמו בממון גבוה וסבר ר' מאיר מעשר שני ממון גבוה הוא וכיון דקודם שנפדו לא חזו, תו לא חזו לאחר שנפדו: וחכמים מתירין באלו – במעשר שני והקדש שנפדו והלכה כחכמים:



## חק לישראל – פרשת כי תצא יום א'

(ו) רַבִּי אֱלִיעֶזֶר אוֹמֵר, מִשְׁלָמִין מִמִּין עַל שְׂאִינוּ מִיָּנוּ, וּבִלְבָד שְׂיִשְׁלַם מִן הַיָּפֶה עַל הָרַע. וְרַבִּי עֲקִיבָא אוֹמֵר, אֵין מִשְׁלָמִין אֶלָּא מִמִּין עַל מִיָּנוּ. לְפִיכָּה, אִם אָבֵל קְשׁוּאִין שֶׁל עֶרֶב שְׁבִיעִית, יִמְתִּין לְקְשׁוּאִין שֶׁל מוֹצָאֵי שְׁבִיעִית, וַיִּשְׁלַם מֵהֶם. מִמְּקוֹם שֶׁרַבִּי אֱלִיעֶזֶר מְקַל, מִשֵּׁם רַבִּי עֲקִיבָא מִחֲמִיר, שֶׁנֶּאֱמַר, (ויקרא כב) וְנָתַן לַפְּהֵן אֶת הַקֹּדֶשׁ, כֹּל שֶׁהוּא רָאוּי לְהִיּוֹת קֹדֶשׁ, דְּבַרִּי רַבִּי אֱלִיעֶזֶר. וְרַבִּי עֲקִיבָא אוֹמֵר, וְנָתַן לַפְּהֵן אֶת הַקֹּדֶשׁ. קֹדֶשׁ שְׂאֵבֵל:

זכינא: לפיכך – שאין יכול לשלם ממין אחר אם חכל קשואים של תרומה של ערב שביעית ואין קשואים של אותה שנה מזויים עוד שכבר נתקשו ולא חזו לאכילה ומין אחר אינו יכול לשלם כריך להמתין למוצאי שביעית וישלם מקשואים של מוצאי שביעית דמשל שביעית אסור לפרוע חובו דלמי לסחורה:

רע"ב – (ו) שישלם מן היפה על הרע – כגון שאכל גרוגרות ולפי מדה שאכל גרוגרות ישלם תמרים ולא לפי דמים דכיון דבזוזא חכל ובזוזא משלם מאי נפקא מינה שישלם מן היפה על הרע. ואיכא למאן דאמר דאפילו לפי דמים מזינן למימר דאי חכל מידי דלא קפץ עליה זכינא משלם מידי קדפץ עליה

### גמרא – ברכות דף נח' ע"א

רבי שילא נגדיה לההוא גברא דבעל מצרית אזל אכל ביה קורצי בי מלכא אמר איכא חד גברא ביהודאי דקא דיין דינא בלא הרמנא דמלכא שדר עליה פריסתקא כי אתא אמרי ליה מזה טעמא נגדתיה להאי אמר להו דבא על חמרתא אמרי ליה אית לך סהדי אמר להו אין אתא אליהו אדמי ליה כאיניש ואסהיד אמרי ליה אי הכי בר קטלא הוא אמר להו אנן מיומא דגלינן מארעין לית לן רשותא למקטל אתון מאי דבעיתון עבידו ביה עד דמעייני ביה בדינא פתח רבי שילא ואמר לך ה' הגדולה והגבורה וגו' אמרי ליה מאי קאמרת אמר להו הכי קאמינא בריך רחמנא דיהיב מלכותא בארעא כעין מלכותא דרקיעא ויהב לכו שולטנא ורחמי דינא אמרו חביבא עליה יקרא דמלכותא כולי האי יהבי ליה קולפא אמרו ליה דון דינא כי הוה נפיק אמר ליה ההוא גברא עביד רחמנא ניסא לשקרי הכי אמר ליה רשע לאו חמרי איקרו דכתיב אשר בשר חמורים בשרם חזייה דקאזיל למימרא להו דקרינהו חמרי אמר האי רודף הוא והתורה אמרה אם בא להרגך השכם להרגו מחייה בקולפא וקטליה:

### רש"י על הגמרא

תעמיד עצמך מלהכיל ממונך, והוא צא לדעת כן שיקום עליך ויהרגך, אמרה תורה השכם אתה והרגהו:

קולפא – מקל לרדות: התורה אמרה אם צא להרגך השכם להרגו – אם צמחתרת [וימלא] וגו' (שמות כ"ג) לפי שצא על עסקי נפשות, שיודע הוא שאם [וימלא] תמלאנו חותך לא

## חק לישראל – פרשת כי תצא יום א'

**זוהר – ויקרא דף טו ע"ב**

תִּנְיָא, בְּאַרְבַּע תְּקוּפֵי דְשָׁתָא, קָלָא אֲתַפְסָק, וְדִינֵין מִתְעַרְוּ, וְתִשׁוּבָה תִּלְיָא  
עַד דְּאֲתַתְקֵן. וְכַד דִּינֵין מִתְעַרְוּ, קָלָא נְפִיק, וְד' זְוֵיין (ס"א זִימְנִין) דְּעֵלְמָא,  
סְלִקִין וְנַחְתִּין. כְּרוּזָא קָרִי, וְלִית מָאן דִּישְׁגַח וְיִתְעַר. וְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא זְמִין,  
אִם יִתּוּבוּן יְתוּב, וְאִי לָאו, (כִּלְאֵי ס"א קִלְא) אֲתַפְסָק, וְדִינֵין אֲתַעְבִּידוּ וְכַדִּין  
אֲתַקְרִי וְיִתְעַצֵּב, וְיִתְעַצֵּב בְּבִתֵי בְּרָאִי:

אָמַר רַבִּי יְהוּדָה, תִּנְיָנָן, מִן יוֹמָא דְּאֲתַחֲרַב בִּי מִקְדָּשָׁא, לִית יוֹמָא דְּלָא  
אֲשַׁתְּכַח בֵּיהּ רְתַחָא בִּישָׁא. מָאִי טַעְמָא. מִשּׁוּם דְּתִנְיָנָן, אָמַר רַבִּי יוֹדָאי אָמַר  
רַבִּי יִיסָא, נִשְׁבַּע הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא שְׁלֵא יִכְנַס בִּירוּשָׁלַם דְּלַעֲיָלָא, עַד  
שְׁיִכְנַסוּ יִשְׂרָאֵל בִּירוּשָׁלַם דְּלַתְתָּא. וּבְגִין כֵּה, רְתַחָא אֲשַׁתְּכַחַת בְּעֵלְמָא:  
אָמַר רַבִּי יוֹסִי, (וְיִקְרָא יַח) כְּתִיב עֲרוֹת אֲבִירָה וְעֲרוֹת אֲמִרָה לֹא תִגְלַה. וְכַתִּיב,  
אֲמִרָה הִיא לֹא תִגְלַה עֲרוֹתָהּ. וְתִנְיָנָן אֲמִרָה הִיא וְדָאִי. הָא אִם גְּלַה עֲרוֹתָהּ,  
לְמָאן בְּעִי לְאַתְבָּא לָהּ, וְדָאִי לְתַקְנָא. מָאִי דְּגַלִּי:

דְּתִנְיָא כַּד סָגִיא יַעֲרָא בִּישָׁא בְּבַר נֶשׁ, לָא סָגִי אֶלָּא בְּאִינוּן עֲרִיין, וְכַלְהוּ  
חוּבֵי אַחֲדִין בְּהַהוּא עֲרִיא. וְכַתִּיב לֹא תִגְלַה. כַּד אֲתַתְקֵן, אֲתַתְקֵן לְקַבֵּל  
הַהוּא דְּגַלִּי, וְדָא אֲקָרִי תִשׁוּבָה:

אָמַר רַבִּי יַעֲחָק, כָּל חוּבֵי עֵלְמָא אַחֲדִין (ס"א דָא) בְּדָא, עַד דְּאִימָא אֲתַגְלִיא  
בְּגִינִיהוּן. וְכַד אִיהִי אֲתַגְלִיא, כָּל אִינוּן בְּנִין אֲתַגְלִיין (בְּגִינָה). וְכַתִּיב (דְּבָרִים  
כב) לֹא תִקַּח הָאֵם עַל הַבָּנִים. וְכַד אֲתַתְקֵן עֵלְמָא לְתַתָּא, אֲתַתְקֵן כִּלְא, עַד  
דְּסִלְקָא תְּקוּנָא לְאִימָא קְדִישָׁא, וּמִתְתַקְנָא, וְאֲתַפְסִיא מִמֶּה דְּאֲתַגְלִיא. וּבְגִין  
כֵּה כְּתִיב, (תְּהִלִּים לב) אֲשֶׁרִי נִשְׁוִי פֶשַׁע פְּסוּי חֲטָאָה, וְכַדִּין אֲקָרִי תִשׁוּבָה,  
תִּשׁוּבָה וְדָאִי. וְכַדִּין יוֹם חַפְּפוּרִים אֲתַקְרִי, כְּמָה דְּכְתִיב, (וְיִקְרָא טז) מִכָּל  
חַטָּאתֵיכֶם לִפְנֵי יְיָ תִטְהָרוּ:

אָמַר רַבִּי ט"ז ע"א) יְהוּדָה אִימְתִי אֲתַקְרִי תִשׁוּבָה. כַּד אִימָא מִתְפַּסִּיא  
וְקִימָא בְּחֻדָּה עַל בְּנִין, דְּכְתִיב, (תְּהִלִּים קיג) אִם הַבָּנִים שְׂמַחָה. וְתַבְּאָת  
בְּקִימָא וּמָאן דְּהוּא סָגִיר, תָּב לְאַתְרֵיהּ. וְכַלְהוּ תְּבִין חַד לְחַד, וּמִתְבְּרַכָּאן  
כָּל חַד וְחַד, וְכַדִּין אֲתַקְרִי תִשׁוּבָה (שְׁלִימְתָא), תִּשׁוּבָה סְתָם לְאַכְלֵלָא כִּלְא:

### הִלְכָה – הַרְמַב"ם הִלְכוֹת בְּרֻכּוֹת פֶּרֶק ג'

(ח) הַפֶּת שֶׁפֶתֶת אוֹתָהּ פֶּתִים וּבִשְׁלָה בְּקִדְרָה אוֹ לֶשֶׁה בְּמִרְקָא אִם יֵשׁ בְּפִתִּיתִין כּוֹזֵית אוֹ  
שׁוֹנִיכָר שֶׁהֵן פֶּת וְלֹא נִשְׁתַּנֵּה צוֹרְתָהּ מִבֶּרֶךְ עֲלֶיהָ בְּתַחֲלָה הַמוּצִיא וְאִם אֵין בְּהֵן כּוֹזֵית אוֹ  
שׁוֹנִיכָר צוֹרֵת הַפֶּת בְּבִישׁוּל מִבֶּרֶךְ עֲלֶיהָ בְּתַחֲלָה בּוֹרָא מִינֵי מְזוּזוֹת:

(ט) עִיסָה שֶׁנֶּאֱפַת בְּקִרְקַע כְּמוֹ שֶׁהַעֲרַבִּים שׁוֹכְנֵי הַמְּדֻבְּרוֹת אוֹפִים הוֹאִיל וְאֵין עֲלֶיהָ צוֹרֵת  
פֶּת מִבֶּרֶךְ עֲלֶיהָ בְּתַחֲלָה בּוֹרָא מִינֵי מְזוּזוֹת וְאִם קִבַּע מְזוּזוֹ עֲלֶיהָ מִבֶּרֶךְ הַמוּצִיא וְכֵן  
עִיסָה שֶׁלֶּשֶׁה בְּרֻבֵשׁ אוֹ בְּשֶׁמֶן אוֹ בְּחֵלֶב אוֹ שְׁעִירֵב בְּהַ מִינֵי תְּבִלִין וְאִפְּאָה וְהִיא הַנִּקְרָאת



## חק לישראל – פרשת כי תצא יום א'

פת הבאה בכסנין אע"פ שהוא פת מברך עליה בורא מיני מזונות ואם קבע סעודתו עליה מברך המוציא:

לע"נ

זאב וזיים בן שרה, משה דוד בן סולטנה סוזן מלכה, גד גבריאל בן סוזן, סולטנה סוזן מלכה  
בת שמחה, דניאלה פורטונה בת רחל, צדיקה בת שרה ז"ל.